

РЕЦЕНЗІЯ

**На освітньо-наукову програму «Філософія»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
підготовлену кафедрою філософії і педагогіки
НТУ «Дніпровська політехніка»**

Представлена на мій розгляд освітньо-наукова програма відображає добре розуміння реалій освітнього процесу у порівнянні до, наприклад, освіти у німецьких закладах, які я активно вивчаю і з якими підтримую комунікацію в рамках поточного дослідження. Зокрема, враховано не тільки принципи конкурентоспроможності майбутніх фахівців на ринку праці у епоху розвитку технологій, а й орієнтацію на зміст предмету вивчення, ніж на форму, на результат, а не на процес витрат годин, що вимірюється лише кількісно.

З огляду на це, спеціальні компетентності з урахуванням особливостей освітньо-наукової програми та результати навчання є сильною стороною освітньо-наукової програми «Філософія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Проте, хотілося б порадити робочій групі переглянути «особливості програми», що заявлені у цій редакції. У філософії, як у найвищому способі абстрагування, не може бути «особливостей» часткового характеру: і тому, ймовірною перевагою могло б бути зосередження ОНП на проблемах логічного характеру, що тим чи іншим чином відображаються у науковому пізнанні та уникати описового характеру, який може стосуватися лише форми. Перевагою даної версії ОНП є відхід від так званих соціальної проблематики (адже кафедри не можуть визначати як суспільству краще функціонувати, давати оцінки суспільним процесам, особливо, під час військового стану в країні).. А якщо ж не робити і ніяких висновків і виконувати лише описову функцію, то з нею краще впоралися б предметні галузі соціології та політології.

Слушно зауважити, що програма стилістично виглядала б більш грамотно, якби відомі англіканізми (які сьогодні використовуються майже у всіх програмах та формах) були замінені на вітчизняні еквіваленти, наприклад: «фокус освітньої програми» на «Освітня програма є зосередженою на» (п.1.3), або «сформульований у термінах» - на «визначений виходячи з...» (п.3). Адже в середовищі, з якого запозичується дана термінологія, не існує запозичених термінів, а ті терміни, що вживаються, мають зрозумілу конотацію, яка втрачається при прямих фонетичних запозиченнях.

Концептуально та структурно освітньо-наукова програма цілком відповідає стандартам та трендам освіти в сучасній освіті та має всі підстави бути впровадженою у освітній процес.

Д.філос. н., професор кафедри філософії
та українознавства Українського державного
університету науки та технологій.



Анатолій МАЛІВСЬКИЙ

Підпис засвідчую
Вчений секретар ННІ "Дніпровський інститут
інфраструктури і транспорту"



РЕЦЕНЗІЯ

**На освітньо-наукову програму «Філософія»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
підготовлену кафедрою філософії і педагогіки
НТУ «Дніпровська політехніка»**

Освітня наукова програма «Філософія», третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти, є представленою у оновленому варіанті з урахуванням змін, які формують навчальний процес та вимогами до ринку праці, висловленими «Світовим економічним форумом в Давосі», публікація від 21 жовтня, 2020 року (www.weforum.org, These are the top 10 job skills of tomorrow – and how long it takes to learn them,) щодо випускників ЗВО після 2025 року. Освітня програма враховує можливості філософських типів знання, які матимуть попит на ринку праці у дедалі більш оцифрованому середовищі, при значно більших можливостях штучного інтелекту. Зокрема, безперечною перевагою даної версії є зроблений акцент на здатності генерувати нові ідеї (творчість, «креативність»), здатність комплексно виявляти проблеми, формулювати їх однозначно та пропонувати найбільш ймовірні сценарії розвитку процесів. Освітньо-наукова програма передбачає, за своїм змістом, набуття здобувачами здатності детального теоретичного аналізу та синтезу, навички у формулюванні дефініцій та формулюванні теоретичних частин міжнародних проєктів. У наш час, черговою перевагою цієї програми є набуття навичок здобувачів розпізнавати обсяги понять, їх зміст, що дозволяє ідентифікувати спроби маніпуляцій медіа та вчасно запобігати їм. Серед перелічених переваг ОНП, слід додати, що розробники змогли вдало акцентувати увагу на необхідності вдосконалення навичок здобувачів освіти у сфері проєктування освітнього процесу, що було враховано при перегляді ОК Б2 «Педагогічна майстерність та прикладна психологія».

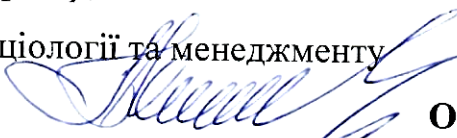
В якості поради слід було б зазначити, що «фокус» освітньої програми, у його визначенні (п.1.3), має бути спрямований більше на проблемне вирішення задач, або на само визначення проблем та відходити від звичного «історико-філософського» їх трактування. Адже ідеї, які вивчає, аналізує та критикує

філософія, не зумовлюються їх хронологічним виміром, а їх «історія» є лише «історією їх формувань, висловлювань».

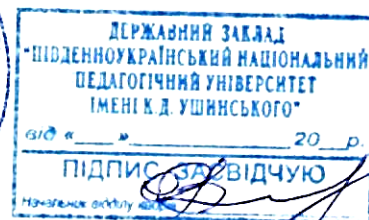
Освітньо-наукова програма, у її представленій версії, відповідає акредитаційним вимогам, її впровадження сприяє формуванню навичок конкурентоспроможних випускників рівня вищої освіти за спеціальністю 033 «Філософія» на ринку праці.

Рецензент:

Доктор філософських наук, професор,
професор кафедри філософії, соціології та менеджменту
соціокультурної діяльності



Оксана ПЕТІНОВА



РЕЦЕНЗІЯ

**На освітньо-наукову програму «Філософія»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
підготовлену кафедрою філософії і педагогіки
НТУ «Дніпровська політехніка»**

Представлена освітньо-наукова програма «Філософія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти є продовженням системних і очевидних вдосконалень робочої групи кафедри філософії і педагогіки. Зокрема, зроблено очевидний акцент на актуальності філософського типу пізнання як такого, що працює з принципами, початками, а не ковзає по поверхні предметів, що швидко втрачають свою актуальність. Наприклад, у спеціальних компетентностях, що враховують особливості освітньої програми, відображено оригінальність підходів, що цілком відповідає суті філософських методів – не вивчати вже відоме, а саме здійснювати творчий пошук підходів за досліджуваною проблематикою. Таким чином, у цьому пункті освітньо-наукової програми ми знаходимо відхід від тривіального вміння відтворювати, репродукувати опановане знання (чи зводити його до чисто описового характеру), а, навпаки, отримуємо наголос на саме створенні нових його форм, методів (можна навчитися правилам висловлювання думки, але не можна навчитися саме мислити, як казав Імануель Кант). Тим не менш, програма – у її пункті 2.2.2. (Спеціальні компетентності з урахуванням особливостей освітньої програми) – демонструє і наголос на розвитку когнітивних та аналітичних навичок як з точки зору логіки та послідовності, достатньої аргументації, так і з точки зору континуальності (багатозначності) процесів емпіричного пізнання (СК 7), що є особливо актуальним для України і світу в умовах домінування неперевіреної фактами інформації у соціальних медіа.

Спеціальні компетентності (СК 7, 8) наголошують на міждисциплінарності та евристичності, як особливих навичках майбутніх здобувачів, що допоможуть їм виконувати функції, до яких не завжди є здатною технологія штучного інтелекту, що є особливою перевагою даної версії ОНП.

Представлена освітньо-наукова програма має достатній інструментарій для можливостей реалізації задатків, талантів та навичок молодого покоління та гідному його представленню на міжнародній арені не тільки наукового та освітнього середовища, а й у бізнесі, адже передбачає розвиток творчості як ініціативності, автентичності, оригінальності.

Аспірант третього року навчання
ОНП Філософія
НТУ «Дніпровська політехніка»



Юрій БЕРЕСТЕНЬ



Ю. Берестень
зав. канцелярії НТУ «Д»
20__ р